

Finländska strandsimskolornas säkerhet- och kvalitetkartläggning

Max Wiberg & Niko Nieminen

Examensarbete / Degree Thesis
Idrott och hälsopromotion / Degree Programme
2014

Max Wiberg & Niko Nieminen

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Idrott & hälsopromotion 2010
Identifikationsnummer:	12967 & 12909
Författare:	Max Wiberg & Niko Nieminen
Arbetets namn:	Finländska strandsimskolornas säkerhet- och kvalitet-kartläggning
Handledare (Arcada):	Riitta Vienola
Uppdragsgivare:	Finlands Simundervisnings- och Livräddningsförbund
<p>Sammandrag:</p> <p>Undersökningens syfte var att kartlägga de Finska strandsimskolornas säkerhet och kvalitet. Eftersom det finns få undersökningar om ämnet har vi i planeringsskedet använt diskussioner och slutsatser som baserar sig på dem i samarbete med Finlands Simundervisnings- och Livräddningsförbund (FSL). På basis av detta har vi formulerat följande forskningsfrågor: 1. Vad är viktigt i en säker och högklassig strandsimskola? 2. Hurdana säkerhetsrutiner är i användning i strandsimskolan? 3. Hur fungerar arbetsgivarens och den ansvariga simlärarens växelverkan? Målsättningen med arbetet var att hitta bra idéer och tillvägagångssätt, samt att få en helhetsbild på hur riktlinjerna och rekommendationerna för strandsimskolor följs. Vi har jämfört resultaten med FSL:s och myndigheternas officiella rekommendationer och riktlinjer. Vi använde kvantitativ metod i undersökning i form av en enkätstudie. Enkäten skickades till 70 ansvariga simlärare i Finland. Det omfattande frågeformuläret har upprättats i samarbete med FSL. Frågeformuläret och ett följebrev skickades till deltagarna via e-post. Undersökningen genomfördes nätbaserat och de användbara 31 frågeformulär tog vi emot i september 2013. Frågeformuläret innehöll både slutna och öppna frågor som analyserades med Excels kalkylprogram och kvalitativa metoder. Med tanke på det lindriga urvalet (n=31) kunde man ändå märka intressanta men oroväckande svar. Det visade sig att det finns strandsimskolor där det inte finns överensstämmelse med gällande föreskrifter. Även följandet av FSL:s och myndigheternas officiella rekommendationer och riktlinjer var otillräckliga. Den viktigaste variabeln var arbetserfarenheten som simlärare. Resultaten visade att de mer erfarna simlärarna (58 %) tog säkerhets -och kvalitetsfrågor bättre i beaktandet än de mindre erfarna simlärare. Detta kan vi dock inte påstå med säkerhet, eftersom vi inte använde ett statistik program i analysfasen och urvalet (n = 31) var så lindrigt. Forskningen kan i framtiden utnyttjas i FSL:s utvecklingsarbete och strandsimskolornas säkerhet och kvalitet bör undersökas och övervakas i framtiden.</p>	
Nyckelord:	Strandsimskola, kvalitet, säkerhet, interaktion, säkerhetsrutiner, attitydfostran
Sidantal:	6
Språk:	Finska
Datum för godkännande:	5.3.2014

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Sports and health promotion
Identification number:	12967 & 12909
Author:	
Title:	A safety and quality survey of Finnish outdoor swimming schools
Supervisor (Arcada):	Riitta Vienola
Commissioned by:	Finnish Swimming Teaching and Lifesaving Federation
<p>Abstract:</p> <p>The purpose of the study was to evaluate safety and quality in outdoor swimming schools. This subject had little previous studies, so the research design is based on the discussions and conclusions drawn by them in cooperation with the Finnish Swimming Teaching and Lifesaving Federation (FSL). Based on this, we set our research questions: 1. What is important in a safe and high-quality outdoor swimming school? 2. What safety routines are used in outdoor swimming schools? 3. How do interaction between the employer and the responsible swimming teacher work? The goal was to find good ideas, operation models and to get a picture of how well FSL's and authorities guidelines and recommendations are followed. We used the quantitative research model with a questionnaire that was cooperatively done with FSL. The questionnaire was sent to 70 responsible swimming teachers in outdoor swimming schools around Finland. The questionnaires were sent via e-mail. We received 31 useful questionnaires in September 2013. The questionnaire included both closed and open questions, which we analyzed with Excel spreadsheet and qualitative methods. Considering the low sample amount (n=31), we found interesting but worrying answers. Results showed that there are outdoor swimming schools, where is no compliance with the relevant regulations. Also, following FSL's and authority recommendations and guidelines were inadequate. The most important variable through the responses turned out to be responsible swimming teachers work experience as outdoor swimming teachers. Responses revealed that more experienced responsible swimming teachers (58 %) concerns more effectively about safety and quality. This, however can't be said with certainty, because of our low sample amount (n=31) and analyze method. Results could be used in FSL: s development work. We think this subject should be monitored and explored more in the future.</p>	
Keywords:	Outdoor swimming schools, quality, safety, interaction, safety routines, attitude education
Number of pages:	6
Language:	Finnish
Date of acceptance:	5.3.2014

OPINNÄYTE	
Arcada	
Koulutusohjelma:	Liikunta & terveyden edistäminen 2010
Tunnistenumero:	12967 & 12909
Tekijä:	
Työn nimi:	
Työn ohjaaja (Arcada):	Riitta Vienola
Toimeksiantaja:	Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry.
<p>Tiivistelmä:</p> <p>Tutkimuksemme tarkoituksena oli kartoittaa Suomalaisten rantauimakoulujen turvallisuutta ja laatua. Aihetta on tutkittu vähän joten tutkimuksen suunnittelun pohjana ovat keskustelut ja niistä tehdyt johtopäätökset yhteistyössä Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton kanssa (SUH). Tämän pohjalta asetimme tutkimuskysymyksemme: 1. Mikä on tärkeää turvallisessa ja laadukkaassa rantauimakoulussa? 2. Mitä turvallisuus rutiineja rantauimakoulussa on käytössä? 3. Miten työnantajan ja vastaavan uimaopettajan vuorovaikutus toimii? Tavoitteenamme oli löytää hyviä ideoita ja toimintamalleja sekä saada kokonaiskuva siitä kuinka hyvin ohjeita ja suosituksia noudatetaan suomalaisissa rantauimakouluissa. Olemme verranneet tuloksia Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton sekä viranomaisten suosituksiin ja ohjeisiin. Käytimme kvantitatiivista (määrällistä) survey-tutkimusta jossa lähetimme kyselylomakkeen 70 rantauimakoulun vastaavalle uimaopettajalle ympäri Suomea. Turvallisuutta ja laatua laajasti kartoitava kyselylomake oli laadittu yhteistyössä SUH:n kanssa. Kyselylomake lähetettiin sähköpostitse saatekirjeen kanssa. Kysely toteutettiin verkkokyselynä ja käyttökelpoiset, 31 täytettyä lomaketta, vastaanotimme syyskuun alussa 2013. Lomakkeessa oli sekä suljettuja että avoimia kysymyksiä, jotka analysoimme Excel- taulukkolaskentaohjelmalla ja kvalitatiivisin menetelmin. Ottaen huomioon otoksen vähäisen määrän, tuloksista löytyi mielenkiintoisia, mutta huolestuttavia vastauksia. Tuloksien perusteella on rantauimakouluja, joissa ei lainkaan noudateta asiaan kuuluvia säädöksiä. Myös SUH:n suositusten ja viranomaisohjeiden noudattaminen oli puutteellista. Vastauksissa merkittävimäksi muutujaksi osoittautui vastaajien työkokemus uimaopettajana rantauimakouluissa. Tuloksista voitiin havaita, että kokeneemmat vastaavat uimaopettajat (58 %) ottavat turvallisuuteen ja laatuun liittyvät kysymykset paremmin huomioon. Tätä emme kuitenkaan voi todeta varmuudella, koska emme käyttäneet tilastollista ohjelmaa analyysivaiheessa ja otoksen (n=31) määrä oli niin pieni. Tutkimustuloksia voisi tulevaisuudessa hyödyntää SUH:n kehittämistyössä ja rantauimakoulujen laatua ja turvallisuutta tulisi mielestämme seurata ja tutkia enemmän tulevaisuudessa.</p>	
Avainsanat:	Rantauimakoulu, laatu, turvallisuus, vuorovaikutus, turvallisuusrutiinit, asennekasvatus
Sivumäärä:	6
Kieli:	Suomi
Hyväksymispäivämäärä:	5.3.2014

INNEHÅLL / CONTENTS

1	INLEDNING.....	6
2	BAKGRUND.....	6
3	STRANDSIMSKOLORNAS SÄRDRAG	7
4	FORSKNINGSBEGREPP.....	8
5	SYFTE OCH FORSKNINGSFRÅGOR.....	9
6	FORSKNINGSSTRATEGI OCH ANALYS.....	9
7	FORSKNINGSRESULTAT	10
8	SAMMANFATTNING	11
	Källor	12

1 INLEDNING

I Finland anses simkunnighet vara en samhällskunskap. Att lära sig simma hör till allas grundläggande rättighet. För att förverkliga detta bör omgivningen vara lämplig för att utveckla färdigheten. Varje år drunknar det omkring 200 människor i Finland. Detta antal kan reduceras genom att erbjuda människor högklassig simundervisning i en säker omgivning, samt öka attitydfostran om vattensäkerhet. (Miettinen 1999 s. 315 & Onnettomuustutkintakeskus 2011 s. 131–132)

Simundervisningen sker i simhallar eller på stränder. I dessa inlärningsmiljöer är risken för olyckor stora, särskilt för små barn, som lätt tappar kontrollen. För barn är det viktigt att redan från början av simskolan, gå igenom regler angående säkerhet. På grund av att strändernas särdrag, bör strandsimskolornas säkerhet och kvalitet undersökas.

Målsättningen med arbetet var att hitta bra idéer och tillvägagångssätt, samt att få en helhetsbild på hur riktlinjerna och rekommendationerna för strandsimskolor följs. Vi använde kvantitativ metod i undersökning i form av en enkätstudie. Enkäten skickades till 70 ansvariga simlärare i Finland. Vi har jämfört resultaten med Finlands Simundervisnings- och Livräddningsförbunds (FSL) och myndigheternas officiella rekommendationer och riktlinjer. Eftersom det finns få undersökningar om ämnet, har vi i planeringskedet använt diskussioner och slutsatser som baserar sig på dem i samarbete med FSL. Centrala begreppen i undersökningen är strandsimskola, kvalitet, säkerhet, växelverkan, säkerhetsrutiner och attitydfostran. Slutarbetet är ett beställningsarbete av FSL.

2 BAKGRUND

År 1960 fanns det simhallar på endast nio orter. På grund av detta måste simskolorna schemaläggas till sommarmånaderna vid stränderna. Med andra ord var simskoleverksamheten beroende av vädret. Kalla somrar minskade antalet deltagare, medan på varma somrar var simskolorna fullbokade. År 1956 grundades Finlands Simundervisnings- och Livräddningsförbund, för att styra simundervisningen och livräddning i Finland. (Ilmanen 2006 s. 138–139)

Finlands Simundervisnings- och Livräddningsförbund rf (FSL) är en utbildnings- och informationsorganisation, med 12 medlemsorganisationer. FSL:s målsättning är att förbättra simkunnigheten i Finland och att minska på drunkningsolyckorna med hjälp av upplysning och utbildning. FSL:s verksamhet finansieras via undervisningsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, Penningautomatföreningen RAY och via egen ekonomisk verksamhet. (Finlands Simundervisnings- och Livräddningsförbund rf. 2014 a. & Johanson 2013 s. 7) Med användning av flytväst, och kunskapen att rädda en annan vid nöd, har FSL räknat att 80 procent av drunkningsolyckorna kunde undvikas. (Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry 2013 e.)

3 STRANDSIMSKOLORNAS SÄRDRAG

Strandsimskolorna hör till de tjänster, vars säkerhet myndigheterna definierar med lagstiftning. Det är viktigt att ansvariga simläraren är medveten om lagstiftningen, rekommendationer och reglerna angående ansvaret, yrket och stränderna. Det är inte nödvändigt att veta allt utantill, men att känna igen huvudprinciperna, hjälper att gestalta säkerhet och kvalitet i yrket. (Hakamäki ym. 2011 s. 219) I Finland är lagstiftningarna högst upp, i den hierarkiska ordningen. Lagarna kompletteras med olika inställningar, regler, riktlinjer samt myndigheternas och expertorganisationernas rekommendationer. (Ryti 2007 s. 14)

Finlands naturförhållanden är så platsspecifika, att stränderna bör utrustas enligt strandens behov och resurser. Det finns säkerhetskrav som simstranden måste uppfylla. Simskolor ordnas i Finland av kommuner, simföreningar, företag som erbjuder klubb- och fritidsaktiviteter samt privata entreprenörer och företag.

Strandsimskolans arrangör och simläraren ansvarar tillsammans om simskoleverksamheten. Den ansvariga simläraren bör behärska arbetsrelaterade kunskaper och färdigheter, samt känna till sitt ansvarsområde. Simläraren bör kunna planera simskolan enligt ålder, storlek, färdighet och målsättningar. För att skapa, främja och säkerställa eleverna en simskola med hög kvalitet, måste även följande uppgifter tas i beaktandet: säkerhetsanvisningar, praktiska arrangemang, strandsimskolans speciella drag, informering och trivsel.

Simlärarens kunskaper och färdigheter innefattar god kännedom i ämnet så som differentiering och individualisering, ansvarsfrågor, planeringsförmåga, första hjälp färdigheter, pedagogisk kompetens, samt tillit och exemplifikation. (Hakamäki 2011 s. 17, 216) Bästa möjliga utkomst fås, då simläraren har både teoretisk kunskap och praktisk erfarenhet. I planeringen är det viktigt, att inte blint följa innehållet, utan kunna tillämpa undervisningen enligt elevernas behov. Arbetsgivaren och simläraren bör tillsammans diskutera igenom ansvar- och försäkringsuppgifter före simskolan. (Hakamäki ym. 2011 s. 37, 47, 69–70)

Strandsimskolor är mer utmanande än hallsimskolor på grund av dess särdrag. Alla strandsimskolor har sina egna särdrag, som bör tas i beaktan i planeringen, organisationen och undervisningen. (Hakamäki et al. 2011 s. 55-57) Speciellt viktigt att ta i hänsyn är: vädret (vattnets temperatur, vind, vattnets grumlighet mm.), avgränsning av undervisningsområde (land och vatten), trivsel, namnupprop, attitydsfostran osv.

4 FORSKNINGSBEGREPP

Strandsimskolornas kvalitet- och säkerhetsfrågor går väldigt långt hand i hand. Kvaliteten i studien, innefattar alla praktiska arrangemang innan, under och efter simskolan.

Världshälsoorganisationen, (WHO) beskriver säkerhet som ett läge, där individer och samhälle får bekräftelse på att faror och omgivningar som orsakar fysiska, psykiska och materiella skador, är kontrollerade så att de inte orsakar fara för hälsan eller välbefinnandet. (Paavonheimo 2009 s. 8) Säkerheten i undersökningen innefattar sådana praktiska arrangemang och tillvägagångssätt som garanterar en så säker strandsimskola som möjligt. Med detta menar vi säkerhetsrutiner, första hjälp färdigheter – och beredskap, frågor relaterade i uppdelning av arbetsuppgifter osv.

Begreppet växelverkan är interaktion mellan två eller flera människor, där individer påverkar varandra på olika sätt. (Ojala & Uutela 1993 s. 5) Kommunikation är en nödvändig förutsättning för samverkan. Kommunikation innefattar inflytande, tankar, känslor, överföring av information, samt ansökan om bekräftelse. (Ojala & Uutela 1993 s. 76–79; Åberg 2006 s. 21–26) Växelverkan mellan arbetsgivaren och den ansvariga simlärare-

ren är viktigt med tanke på arbetsfördelningen och elevernas ansvar. Där med påverkar detta simskolans kvalitet och säkerhet.

5 SYFTE OCH FORSKNINGSPRÅGOR

Vid kartläggningen av strandsimskolornas kvalitet och säkerhet, har vi använt FSL:s och myndigheternas riktlinjer och rekommendationer. Målet är att hitta bra idéer och tillvägagångssätt, samt att få en helhetsbild på hur riktlinjerna och rekommendationerna för strandsimskolor följs. Resultaten kunde FSL i framtiden använda för att granska finska strandsimskolornas säkerhet och kvalitet. De tre forskningsfrågorna har formulerats i samarbete med FSL.

Forskningens syfte

Att kartlägga de Finska strandsimskolornas säkerhet och kvalitet.

Forskningsfrågor

1. Vad är viktigt i en säker och högklassig strandsimskola?
2. Hurdana säkerhetsrutiner är i användning i strandsimskolan?
3. Hur fungerar arbetsgivarens och den ansvariga simlärarens växelverkan?

6 FORSKNINGSTRATEGI OCH ANALYS

Undersökningen är gjord i form av en kvantitativ enkätstudie, där materialet har samlats in i standardiserad form. Efter att ha kontaktat simlärarna per telefon, skickades enkäten till de 70 ansvariga simlärare, som visat intresse för att delta i undersökningen. (Hirsjärvi ym. 2010 s. 193–195; Hirsjärvi & Hurme 2011 s. 44–45; Hirsjärvi & Hurme 1988 s.29)

Det omfattande frågeformuläret har upprättats i samarbete med FSL. Frågeformuläret skickades med foljebrev till deltagarna via e-post. Undersökningen genomfördes nätbaserat och de användbara 31 frågeformulär tog vi emot i september 2013. Frågeformuläret innehöll både slutna och öppna frågor som analyserades med Excels kalkylprogram (procentantal) och kvalitativa metoder. Målsättningen med slutna frågorna, var att hitta svar, som inte är överens med rekommendationerna och riktlinjerna. Målet med öppna frågorna var att hitta bra idéer, tillvägagångssätt, synsätt samt förbättringsförslag.

7 FORSKNINGRESULTAT

De mest oroväckande resultat hade att göra med lagstiftningen. I bakgrundsfrågorna kommer det fram att 6 % (n=2) av de ansvariga simlärarna var under 18 år och 6 % (n=2) var inte utbildade simlärare. 19 % (n=6) av simlärarna rapporterade att vikarien inte alltid är en myndig utbildad simlärare. 29 % (n=9) hade inte överhuvudtaget gjort säkerhetsdokumentet och endast 68 % (n=21) hade bekantat sig med den. 42 % (n=13) hade riskanalysen ogjord. Då vi frågade om ansvariga simläraren har varit tvungen att visa straffregisterutdrag åt arbetsgivaren, svarade 68 % (n=21) nekande.

Den viktigaste variabeln visade sig vara arbetserfarenheten som kunde ses tydligast i frågorna gällande simlärarens säkerhetsrutiner. Det intressantaste var att 69 % (n=16) av de erfarna och endast 31 % (n=7) av de mindre erfarna simlärarna inkluderade attitydfostran angående vattensäkerhet i simskolan, även om studier påpekar dess nytthet. (Hirsjärvi ym. 2010 s. 210).

I frågorna gällande arbetsgivarens och ansvariga simlärarens växelverkan var det intressantaste att 45 % (n=14) var av den åsikten att arbetsgivaren och ansvariga simläraren borde träffas oftare, och att 48 % (n=15) inte fick assistent vid behov.

Det bästa förslaget som upprepades i öppna frågorna var att FSL skulle redogöra en egen målsättningstabell för strandförhållanden. Det bästa tillvägagångssättet för att skilja eleverna från andra människor på stranden var simarmbanden. Folkhällsans obligatoriska fortbildning visade sig vara omtyckt och ett ypperligt bra sätt för att uppdatera allt som hör till en säker strandsimskola med hög kvalitet.

8 SAMMANFATTNING

Sammanfattningsvis visar resultaten att FSL:s och myndigheternas officiella rekommendationer och riktlinjer är följts otillräckligt. Det verkar som om ansvariga simlärare är tveksamma över vad som tillhör en högklassig och säker strandsimskola. Den tredje frågeställningen angående arbetsgivarens och den ansvariga simlärarens växelverkan förblev en aning oklara. Med använda metoder känns det ytligt att svaren endast fokuserar på procentuella skillnader i en sådan psykologisk frågeställning. Frågeställningen om växelverkan kunde forskas noggrannare, och kanske passa bättre vid kvalitativ forskningsmetod. Forskningsresultaten kunde användas i FSL:s utvecklingsarbete. Det skulle vara önskvärt att stranden simskolornas kvalitet och säkerhet skulle övervakas och kontrolleras noggrannare i framtiden.

KÄLLOR

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2011, *Tutkimushaastattelu Teemahaastattelun teoria ja käytäntö*, Tallinna: Raamatutrukikoda 213 s.

Hirsjärvi, Sirkka & Hurme, Helena. 1988, *Teemahaastattelu*, 4 painos, Helsinki: Yliopistopaino, 144 s.

Ilmanen, K. 2006, *Aina pinnalla – 50 vuotta työtä uimaopetuksen ja hengenpelastuksen hyväksi*, Helsinki: Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry. & Edita Publishing Oy, 265 s.

Johanson, M; Fröding, A; Dahlén, B; Renlund, M. 2013, *Simhandbok*, Arbetsgruppen för Folkhälsans simverksamhet 8 painos, 56 s.

Keskinen I; Hakamäki J; Hotti K; Lauritsalo K; Liinpää S; Läärä J. & Pantzar T. 2011. *Uimaopetuksen käsikirja*, 3. painos., Docendo. 264 s.

Miettinen, P. 1995, *Yhteistyöllä huipulle – Miten rakennan menestyvän joukkueen*. 1 painos, VK-Kustannus, Jyväskylä: VK-Kustannus, 232 s.

Ojala, T & Uutela, A. 1993, *Rakentava vuorovaikutus*, Porvoo: WSOY:n graafiset laitokset, 139 s.

Onnettomuustutkintakeskus. 2011, *Hukkumiskuolemat Suomessa 1.4.2010-31.3.2011*. Tutkintaselostus S1/2010Y. Helsinki, 2 s.

Paavonheimo, R. 2009, *Selvitys lasten tapaturmien ehkäisystä – Lapsen turvaksi –hanke 2007-2009*. Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Helsinki, 53 s.

Ryti, N. 2007, *Rantapelastajan käsikirja*, Helsinki: Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry, 375 s.

Nätkällor

Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry 2012 a. SUH ry. [viitattu 13.8.2013]
Saatavissa: http://www.suh.fi/suh_ry/

Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry 2012 e. SUH ry. [viitattu 13.8.2013]
Saatavissa: http://www.suh.fi/tiedotus/pelasta_ ja_pelastu

